

NINCS RÁ SZÓ

Hogy elégték a tüzek; hogy elromlott az idő; hogy eltűnt a sirály árnyéka – nyom nélkül! Egy idény vége volt, egy életé? Olyan régen volt, hogy talán meg sem történt? Mi az bennünk, ami a múltban él és a jövőbe vágyik, vagy a jövőben él és a múltba vágyik? És minek számít, ha fény hatol a szobába, ahol gyerek alszik, és az ébredező, nyíló szemű anya ébredetlenségért fohászcodik a vakvilágba?

REJTÉLY ÉS MAGÁNY TOPEKÁBANI*

A délután estébe sötétül. Az ember egyre mélyebbre és mélyebbre merül az alvás lassú örvényébe, a sodrába, az aljába, amit ködnek érzékel, és végül egy nyitott ajtóhoz ér, öntudatlanul átmegy rajta, és szintén öntudatlanul befordul egy szobába, leül és vár, aztán mintha köré zárulna a szoba, és a sötétség sötétebb volna minden általa ismertnél, és úgy érzi, alakul benne valami, nem tudja biztosan, mi az, de mindinkább hatása alá kerül, mintha kibontakozna egy történet, melyben két szereplő, Élvezet és Vezeklés ugyanazt a bűnt követi el, az övét, amit újra meg újra be fog vallani, amíg nem jelent semmit.

AZ AJÁNDÉK

Meghalt egy ember, de koporsójában, koponyája szürke tömlöcében – a világ legkisebb színházában – megőrződnek utolsó gondolatai. Lenn, a holtak gettójában, egy máskülönben jelentéktelen lét végső pillanata megmarad az örökkévalóságnak.

Henry hamarosan kisétál házából az éjszakába, melyet felajz a csillagok buzgó ragyogása és a hold éber tekintete. Harmincas éveivel végén jár, farmernadrágot, pólót és mokaszint visel. Szabadságfokát szemé élénkségéből,

bezártságát keze kilincstől mért távolságából ítélni meg. Egyetlen vágya van: távozni, kint lenni a házból. Szétzilált ágyáról félig a padlóra csúszott a takaró, a kihúzva hagyott fiókokból ruhadarabok csüngenek, a székeken törlőközpök, a padlón szétszórva zoknik és alsónemük hevernek. A kuszaság olyan tablója ez, melynek maradandóságát nem láthatta előre. 95

Az illatos nyári éjben, Henry kertjének nyirkosan zöldellő birodalmában Cathy várakozik. Otthonából szaladt oda, ruhátlanul. Halkan lihegve az ajtóra mered, amelyen Henry sosem fog kilépni. Cathy formás, tejfehér teste szoborként káprázik. A holdfényben fürdő rododendronok, izlandi mákok és perzsa boglárkák között apró, íves árnyékok vetülnek kékes-fehér ülepének kísérteties halmaira. Szegény Cathy! Henryre várva-vágyva mostantól félig álló, félig guggoló testhelyzetre és folytonos holdfényben fürdésre ítéltetett.

Olyan, mintha Henry látná őt, a meztelenségét, mert felesége néhány holmiját viszi az egyik karján, miközben a felesége, Gloria, zöld ágak közt bíbor és kék tollakkal ékes trópusi madarakat ábrázoló selyem hálóingében furamód nyugodtan alszik a hálószoba rendtelenségében. Kis lélegző dzsungel most, csodásan csöndes, ősbuja madárparadicsom a lepedő krétaszín holtfehérségén. Egy csöppet sem igényli Henry figyelmét, aki tekintetét az ajtóra függeszti, mely elválasztja őt Cathytól. Végzetes figyelem! Ha nem veszteget el értékes pillanatot azzal, hogy összekap némi ruhát Cathynek, most őt szemlélhetné múlhatatlan örömmel az ajtó látványa helyett.

Ha nem folytatódna, emlékezetes jelenet lehetne: Henry és Cathy egy őket örökre kompromittáló helyzetben. Egy rossz, a nekik legkevésbé kedvező pillanat halhatatlanságuké; ezt kapják a sorstól meggondolatlanságukért. Az emberi gyarlóság fényes példájaként a szenvedély mártírjai ők, egy halott ember fennmaradt gondolatának kísérteties kivetülésén rekedt zarándokok.

És a halott ember – tudja valaki, hogy ki ő? Henry, vagy aki Henryt álmodta? Akárhogy is, a jelenet fennmarad, e talányosság az örök szépsége, és a miénk, akik előtt feltárult. Mert vannak alkalmak, amikor ilyen igazságokat kapunk, amikor halljuk az idő monoton monológjának alig érzékelhető motyorgását, és azt látjuk a megnyíló mélyben, hogy hirtelen felbukkan egy ház a teliholdas nyári éjszakában. Egy pillanatig tart, amíg a halott ember múlhatatlan látomása, de senki nem panaszkodik.

Ajándék ez.

(Szilágyi Mihály fordításai)

Folyóiratunk a
NEMZETI KULTURÁLIS ALAPPROGRAM és az EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA
anyagi támogatásával jelenik meg.
Terjeszti a Budapesti, a Nemzeti és a Vidéki HIRKER RT. és alternatív terjesztők

Szerkesztők

JÁSZ ATTILA – Csendes Toll (főszerkesztő)
PAPP MÁTÉ (költészet rovat: mahbija@gmail.com, zene online rovat)
REICHERT GÁBOR (főszerkesztő-helyettes, kritika rovat: reichertgabor87@gmail.com)
SZÉNÁSI ZOLTÁN (próza rovat: szenazol@gmail.com)

Lapterv és műszaki szerkesztés
SELLYEI TAMÁS OTTÓ

Munkatársak

HEGEDŰS GYÖNGYI, KAKUK TAMÁS, MURÁNYI SÁNDOR OLIVÉR,
SOPOTNIK ZOLTÁN, SZILÁGYI MIHÁLY

Online

PAPP MÁTÉ (felelős szerkesztő), SZŰCS BALÁZS PÉTER

Tiszteletbeli munkatársak

BARI KÁROLY, BUJI FERENC, CSEKE ÁKOS, DUKAY BARNABÁS, GERLÓCZY GÁBOR,
KELÉNYI BÉLA, KRULIK ZOLTÁN, MONOSTORI IMRE (1945–2021), MUZSNAY ÁKOS,
TOLNAI OTTÓ, URI ASAF

ÚJ FORRÁS

IRODALMI, MŰVÉSZETI ÉS TÁRSADALMI FOLYÓIRAT
ALAPÍTÓ A KOMÁROM-ESZTERGOM MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT
JÓZSEF ATTILA MEGYEI ÉS VÁROSI KÖNYVTÁRA

Megjelenik évente tízszer

Alapítva ezerkilencszázhatvankilencben
Alapító főszerkesztő: PAYER ISTVÁN

Szerkesztőség: 2836 Baj-Szőlőhegy 2722/4

E-mail: jasz.attila@ujforras.hu. Interneten olvasható: www.ujforras.hu

Előfizethető az Új Forrás szerkesztőségi címén. Előfizetési díj egy évre 5000 Ft.

ISSN 0133-5332

Kiadja a József Attila Megyei Könyvtár. A kiadásért felel: Új Forrás Kiadó Nonprofit Kft.

Készült a BD Sollers nyomdájában Tatán.

